

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΒ

2101

23 ΜΑΙ. 2016

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ
Βουλευτής Β' Θεσ/νίκης – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αρ. Πρωτ.:

Αθήνα, 16 Μαΐου 2016

Προς Υπουργό:
-Υγείας

ΑΝΑΦΟΡΑ

Σας υποβάλλω συνημμένα υπόμνημα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδας, με θέμα «Παράνομη και επικίνδυνη διάλυση κυτταροστατικών φαρμάκων», προκειμένου να διασφαλισθεί τόσο η δημόσια υγεία όσο και η ασφάλεια των εργαζομένων.

Παρακαλώ για τις δικές σας ενέργειες.

-Ο-
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Γ. ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υ.Υ.Κ.Κ.Α.
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
(Ε.Ν.Ε.) Ν.Π.Δ.Δ.
2° Π.Τ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

Διεύθυνση Μαβίλη 11
54630 Θεσσαλονίκη

Πληροφορίες : Ι. Χρυσοχοϊδης

Τηλ.: 2310522229

Φαξ : 2310522219

Θεσσαλονίκη, 4/5/2016

Αρ. Πρωτ.: 02-1975

ΠΡΟΣ: Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης
κ. Θεόδωρο Καραόγλου

ΘΕΜΑ: «Παράνομη και επικίνδυνη διάλυση κυτταροστατικών φαρμάκων».

Σχετικά με τη διάλυση κυτταροστατικών φαρμάκων το 2° ΠΤ της ΕΝΕ επισημαίνει τα εξής:

1. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Προεδρικού Διατάγματος 108/1993 (Συγκρότηση, Οργάνωση και Λειτουργία του Νοσοκομειακού Φαρμακείου, ΦΕΚ Α' 50/1993) «αντικείμενο του νοσοκομειακού φαρμακείου είναι η παροχή υπηρεσιών Νοσοκομειακής Φαρμακευτικής. Νοσοκομειακή Φαρμακευτική είναι η Φαρμακευτική που ασκείται στα σύγχρονα νοσηλευτικά ιδρύματα, με σκοπό την κάλυψη των πάσης φύσεως φαρμακευτικών αναγκών τους, τόσο σε υπηρεσίες οργάνωσης και διοίκησης, όσο και σε υπηρεσίες κλινικής φαρμακευτικής και φαρμακευτικής τεχνολογίας».

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3§2 του ΠΔ 108/1993, «το νοσοκομειακό φαρμακείο χορηγεί τα φάρμακα με ατομική συνταγή ή εφαρμόζει και το σύστημα των εξατομικευμένων δόσεων, για φαρμακευτική αγωγή ενός εικοσιτετραώρου».

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ως άνω ΠΔ 108/1993, όπως τροποποιήθηκε με το ο άρθρο 5 παρ.1 Ν. 4316/2014: «το νοσοκομειακό φαρμακείο έχει τις εξής αρμοδιότητες: α) Την προμήθεια, αποθήκευση, συντήρηση και διάθεση στα διάφορα τμήματα του νοσοκομείου και στους λοιπούς δικαιούχους φαρμάκων και φαρμακευτικών προϊόντων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. β) Τη διαχείριση των υλικών. γ) Την παρασκευή και διάθεση παρεντερικών και άλλων στείρων και μη στείρων παρασκευασμάτων. δ) Τον έλεγχο της προς εκτέλεση συνταγογραφίας, προς αποφυγή φαρμακευτικών σφαλμάτων. ε) Την εφαρμογή κατάλληλων συστημάτων διάθεσης και

γενικώς διακίνησης και παρακολούθησης του υλικού, για την ασφαλή χορήγηση και χρήση του από τους αρρώστους και την καλή φύλαξη και συντήρησή του στα διάφορα νοσηλευτικά και άλλα τμήματα του νοσοκομείου. στ) Τον έλεγχο των αιτουμένων ποσοτήτων υλικού από τα διάφορα τμήματα του νοσοκομείου, με βάση τις ανάγκες λειτουργίας τους. ζ) Την εφαρμογή υπηρεσιών κλινικής φαρμακευτικής με παροχή της αναγκαίας φαρμακευτικής πληροφόρησης. η) Τη συμβουλευτική ενημέρωση για τη σωστή χρήση των φαρμάκων και την διαφόρων συσκευών αρμοδιότητας του φαρμακείου, με συμβολή όπου χρειάζεται για την καλύτερη σχεδίαση των διαφόρων σχημάτων ειδικής φαρμακοθεραπείας, με παρακολούθηση και αξιολόγηση της φαρμακευτικής δράσης των φαρμάκων. θ) Τη διακίνηση για την Διεξαγωγή Κλινικών Δοκιμών Φαρμάκων, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις και ι) Τη συμβολή στην καθιέρωση σωστής, επωφελέστερης για τον ασθενή και οικονομικά συμφέρουσας φαρμακευτικής πολιτικής».

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 8§1 του ΠΔ 108/1993, «**στο Νοσοκομειακό φαρμακείο εκτελούνται οι πάσης φύσεως ιατρικές συνταγές, που συνταγογραφούνται από τους νοσοκομειακούς ιατρούς, οδοντιάτρους και κτηνιάτρους, όπως καθορίζεται στο αρθρ. 1 του παρόντος Π.Δ.**».

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί, ότι το Νοσοκομειακό Φαρμακείο στελεχώνεται από το κατωτέρω προσωπικό: α) Του Κλάδου ΠΕ-Νοσοκομειακών Φαρμακοποιών, ως τούτο προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 89 του Νόμου 2071/1992 (ΦΕΚ Α 123/92).β) Του Κλάδου ΔΕ-Βοηθών Φαρμακείου. γ) Του Κλάδου ΔΕ-Διοικητικού.δ) Του Κλάδου ΔΕ-Προσωπικού Η/Υ.

Όπως προκύπτει από το σύνολο των προεκτεθεισών διατάξεων, η διαδικασία παρασκευής των κυτταροστατικών φαρμάκων στα νοσοκομεία **αποτελεί αρμοδιότητα αποκλειστικά και μόνον του νοσοκομειακού φαρμακείου και του εκεί απασχολούμενου προσωπικού.** Στο προσωπικό αυτό δεν μετέχουν υπάλληλοι του κλάδου των Νοσηλευτών, τα καθήκοντα των οποίων είναι αμιγώς νοσηλευτικά, όπως περιγράφονται από τις διατάξεις του ΠΔ 351/1989 και ουδόλως σχετίζονται με την φαρμακευτική επιστήμη.

Συμπληρωματικά, το έγγραφο του Υπουργείου Υγείας με αρ.πρωτ: Υ4ο/42937/11/3-2-12 (επισυνάπτεται), δίνει σαφέστατες διευκρινήσεις και προσδιορίζει ότι οι διαλύσεις των κυτταροστατικών θα πρέπει να γίνονται στο χώρο του φαρμακείου από εξειδικευμένο προσωπικό που ανήκει σε αυτό.

Συμπερασματικά, η διάλυση των κυτταροστατικών φαρμάκων εντάσσεται στον συνήθη κύκλο υπηρεσιακών καθηκόντων των υπαλλήλων, που ανήκουν στον

ιδιαίτερο κλάδο των νοσοκομειακών φαρμακοποιών, όπως αυτός έχει συσταθεί δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 89 του Νόμου 2071/1992.

Ενόψει των ανωτέρω παρατηρήσεων και δοθέντος ότι έκαστος υπάλληλος εκτελεί τα καθήκοντα του κλάδου ή της ειδικότητάς του, σύμφωνα με την θεμελιώδη διάταξη του άρθρου 30 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα (Νόμος 3528/2007), συνάγεται ότι οι νοσηλευτές δεν δύνανται να υποχρεωθούν στην παρασκευή των χημειοθεραπευτικών φαρμάκων και ο εξαναγκασμός τους στη διάλυση των κυτταροστατικών φαρμάκων, συνιστά εντολή προδήλως παράνομη.

2. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Παρά τις ρητές προβλέψεις της κείμενης Νομοθεσίας, από αναφορές που μας υποβάλλονται καθημερινά, γνωρίζουμε ότι στα Νοσοκομεία Θεαγένειο, ΑΧΕΠΑ και Ιπποκράτειο έχει ανατεθεί σε Νοσηλευτές η παρασκευή των κυτταροστατικών φαρμάκων, τα οποία χορηγούνται εν συνεχεία σε καρκινοπαθείς ασθενείς που υποβάλλονται σε χημειοθεραπεία. Μάλιστα η ανάθεση αυτή, γίνεται με επίκληση της...παρανομίας, ήτοι του γεγονότος ότι «εκτελούν το καθήκον εδώ και έτη και έτσι έχουν αποκτήσει «εμπειρική γνώση» για την εκτέλεσή του.

Παρά τις πολυάριθμες παρεμβάσεις της ΕΝΕ τα τελευταία έτη και αρκετές αναφορές υπαλλήλων περί προδήλως παρانونών διαταγών δυνάμει του άρθρου 25 και 30 ΥΚ, η κατάσταση δεν φαίνεται να αλλάζει και το καθήκον εκτελείται και από Νοσηλευτές, λόγω και των συναισθηματικών δεσμών που δημιουργούνται με τους καρκινοπαθείς.

Ειδικότερα, στο Νοσοκομείο ΘΕΑΓΕΝΕΙΟ, η Διοίκηση έχει μεν προβεί στην Έγκριση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας Κεντρικής Μονάδας Διάλυσης Κυτταροστατικών, αλλά εξακολουθεί η παράνομη πρακτική διάλυσης των κυτταροστατικών φαρμάκων και από Νοσηλευτές, με μοναδικό επιχείρημα την «κατά τεκμήριο διάθεση της εμπειρίας και της εξειδίκευσης στην προεργασία θεραπευτικών σχημάτων» που δεν ερείδεται σε καμία διάταξη Νόμου.

Παρόμοια είναι η κατάσταση και στους Νοσηλευτές των άλλων δύο Νοσοκομείων που αναφέρθηκαν, με τον κίνδυνο άσκησης πειθαρχικών διώξεων να είναι πανταχού παρών και τη Νομοθεσία περί Νοσοκομειακού Φαρμακείου και καθηκόντων εκάστου κλάδου υπαλλήλων, να παραβιάζεται καθημερινά.

Οι πρακτικές αυτές, πέρα από παράνομες είναι και αντιδεοντολογικές και υποβιβάζουν τον επιστημονικό ρόλο του Νοσηλευτή, ο οποίος για μια εισέτι φορά αντιμετωπίζεται ως υπάλληλος γενικών καθηκόντων που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για

την επίλυση των διαφόρων προβλημάτων που ανακύπτουν στη λειτουργία των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και επιφορτίζεται με καθήκοντα υπαλλήλων άλλων κλάδων, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται το ήδη ανεπαρκές αριθμητικά νοσηλευτικό προσωπικό και να επιδεινώνεται περαιτέρω η τραγική κατάσταση υποστελέχωσης.

Το σημαντικότερο όμως ζήτημα που τίθεται με αυτήν την πρακτική, είναι η διακινδύνευση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, κατά παράβαση της σχετικής Νομοθεσίας. Ενδεικτικά αναφέρουμε το **άρθρο 21 παρ. 3** του Συντάγματος (Το Κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών και παίρνει ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας, του γήρατος, της αναπηρίας και για την περίθαλψη των απόρων), το **άρθρο 44** του Υπαλληλικού Κώδικα (Οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα στη διασφάλιση συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας τους), με το οποίο αναγνωρίζεται δημόσιο δικαίωμα υπέρ των υπαλλήλων το οποίο είναι αχώριστο, δηλαδή θεμελιώνει την αξίωση και ενώπιον δικαστηρίου για την παροχή της νόμιμης προστασίας σε περίπτωση άρνησης ή παράλειψης της Διοίκησης, αλλά και τον **Νόμο 3850/2010** δια του οποίου έγινε κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Ειδικότερα στο άρθρο 38 προβλέπεται: «1. Ο εργοδότης οφείλει να παίρνει μέτρα, ώστε να αποφεύγεται ή να ελαχιστοποιείται η έκθεση των εργαζομένων σε παράγοντες, όσο είναι πρακτικά δυνατό....2. Ο εργοδότης, για να συμμορφωθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 1, υποχρεούται να παίρνει κατά σειρά τα πιο κάτω μέτρα: ... γ) να περιορίζει, όσο είναι πρακτικά δυνατό, τον αριθμό των εργαζομένων που εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε παράγοντες και το χρόνο έκθεσής τους...»

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Νόμου 3329/2005: « Σκοπός της Δ.Υ.ΠΕ. είναι: α) Ο προγραμματισμός, συντονισμός, εποπτεία και έλεγχος στα όρια της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, της λειτουργίας όλων των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (εφεξής ΦΠΥΥΚΑ). Ως Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζονται οι ακόλουθοι: (1) Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας και "Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας"...». Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 του Νόμου 3329/2005: «5. Ο Διοικητής της Υγειονομικής Περιφέρειας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: ...16 . Ασκεί έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των ΦΠΥΥΚΑ της Περιφέρειας του, οι οποίες του κοινοποιούνται υποχρεωτικώς.»

Η ιεραρχική σχέση που προκύπτει από τις διατάξεις αυτές, συνεπάγεται τον ιεραρχικό έλεγχο, ήτοι την αρμοδιότητα του ανώτερου οργάνου – Διοικητή ΥΠΕ- να ασκεί έλεγχο στις πράξεις του κατώτερου- αποφάσεις Νοσοκομείων- με σκοπό την

εξασφάλιση της ενότητας δράσης της Διοίκησης. Ο έλεγχος νομιμότητας αποσκοπεί στην ορθή ερμηνεία και εφαρμογή της νομοθεσίας που ρυθμίζει την οργάνωση και δραστηριότητα των νομικών προσώπων.

Συνεπεία όλων των ανωτέρω, σας καλούμε όπως- εντός του πλαισίου των δικών σας αρμοδιοτήτων και ως το όργανο το επιφορτισμένο με την αρμοδιότητα του ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας της περιφέρειάς σας- προβείτε σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια για την αποκατάσταση της νομιμότητας και την τήρηση της κείμενης Νομοθεσίας, πριν να είναι πολύ αργά για την υγεία ή και τη ζωή των μαχόμενων Νοσηλευτών που δίνουν καθημερινό αγώνα για την εύρυθμη λειτουργία των Νοσοκομείων, με ευσυνειδησία και αυταπάρνηση.

Για το Δ.Σ. του 2^{ου} Π.Τ. της Ε.Ν.Ε.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γ. ΜΠΑΛΙΟΖΟΓΛΟΥ

Μ. ΚΩΣΤΙΚΟΥ

ΑΝΤΙΣΤΕΛΕΝΤΕΡΑΦΟ
Ο ΑΡΧΙΜΕΔΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΓΕΡΟΝΤΙΔΟΥ ΡΑΧΗΛΑ